YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

7 päivänä joulukuuta 2006 *

Asiassa C-13/06,

jossa on kyse EY 226 artiklaan perustuvasta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevasta kanteesta, joka on nostettu 9.1.2006,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään D. Triantafyllou, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Helleenien tasavalta, asiamiehinään P. Mylonopoulos ja K. Boskovits, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: kreikka.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: J. N. Cunha Rodrigues, joka hoitaa neljännen jaoston puheenjohtajan tehtäviä sekä tuomarit K. Schiemann (esittelevä tuomari) ja E. Levits,

julkisasiamies: P. Léger,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio vaatii kanteessaan yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Helleenien tasavalta ei ole noudattanut jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta – yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste – 17.5.1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY (EYVL L 145, s. 1; jäljempänä kuudes direktiivi) 13 artiklan B kohdan a alakohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se on säätänyt, että tieliikenteessä konevian sattuessa annettava avustus on arvonlisäveron alaista toimintaa.

2 Kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan a alakohdassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on vapautettava verosta jäljempänä luetellut liiketoimet edellytyksillä, joita ne asettavat vapautusten oikeaksi ja selkeäksi soveltamiseksi sekä veropetosten, veron kiertämisen ja muiden väärinkäytösten estämiseksi, edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisön muiden säännösten soveltamista:

a) vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnat, mukaan lukien näihin liiketoimiin liittyvät vakuutuksenvälittäjän ja vakuutusasiamiehen palvelujen suoritukset."

3 Kreikan lain 2166/1993 (FEK A' 137/24.8.1993) 15 §:n 42 momentissa säädetään seuraavaa:

"– – luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, jotka harjoittavat avustustoimintaa tieliikenteessä, ovat velvollisia suorittamaan arvonlisäveroa summista, jotka ne ovat perineet jäsenmaksun tai yksittäisen korvauksen muodossa vastikkeena avustustoiminnasta tai muista tähän liittyvistä erillisistä toiminnoista".

4 Todettuaan, että kyseisen 15 §:n 42 momentin mukaan ELPA:n (Kreikan autoliitto) jäsenilleen vuotuista kiinteää jäsenmaksua vastaan konevian tai vahingon vuoksi tarjoamien palvelujen johdosta perittiin kyseisen jäsenmaksun määrästä arvonlisä-

veroa, ja katsottuaan, että tällaiset toiminnat olisi pitänyt vapauttaa verosta kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan a alakohdan mukaisesti, komissio osoitti Helleenien tasavallalle 7.7.2004 virallisen huomautuksen.

5 Koska komissio ei ollut tyytyväinen tältä jäsenvaltiolta saamaansa vastaukseen, se osoitti viimeksi mainitulle 22.12.2004 perustellun lausunnon, jossa se kehotti tätä toteuttamaan lausunnon noudattamisen edellyttämät toimenpiteet päättääkseen jäsenyysvelvoitteen noudattamatta jättämisen.

6 Kreikan hallitus kiisti perusteltuun lausuntoon 23.2.2005 antamassaan vastauksessa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen ja väitti erityisesti, että kyseinen tieliikenteessä annettava avustus, jota ei tarjota vakuutuksenantajan, vakuutuksenvälittäjän tai vakuutusasiamiehen toimesta, ei ole kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan a alakohdassa tarkoitettua vakuutustoimintaa.

7 Komissio toteaa kanteessaan, että erikoistuneiden elinten jäsenilleen tieliikenteessä konevian sattuessa antama avustus voi kuulua vakuutustoiminnan käsitteeseen, koska katettu riski koskee epävarmaa tapahtumaa, jossa ajoneuvo seisoo konevian seurauksena määrittämättömässä paikassa kyseisen jäsenmaksun kattamana ajanjaksona.

8 Kreikan hallitus ei kiistä vastineessaan kyseistä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä. Se tyytyy toteamaan, että talous- ja valtiovarainministeriö on aikeissa poistaa lain 2166/1993 15 §:n 42 momentin. Ottaen huomioon sen useaan kertaan

toteaman aikeen muuttaa kyseistä lainsäädäntöä esillä olevalta oikeudenkäynniltä puuttuu sen mukaan kohde ja komission pitäisi näin ollen luopua kanteestaan.

9 Aluksi on todettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kuudennen direktiivin 13 artiklassa tarkoitetut vapautukset ovat yhteisön oikeuteen perustuvia itsenäisiä käsitteitä, joiden tarkoituksena on välttää eroavaisuudet arvonlisäverojärjestelmän soveltamisessa eri jäsenvaltioissa (ks. erityisesti asia C-349/96, CPP, tuomio 25.2.1999, Kok. 1999, s. I-973, 15 kohta ja asia C-8/01, Taksatorringen, tuomio 20.11.2003, Kok. 2003, s. I-13711, 37 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

10 Yhteisöjen tuomioistuin on useaan kertaan todennut kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan a alakohdassa käytetystä vakuutustoimintojen käsitteestä, jota ei millään tavalla määritellä direktiivissä, että vakuutustoiminnalle on yleisesti hyväksytyn mukaisesti ominaista, että vakuutuksenantaja sitoutuu ennakolta maksettua vakuutusmaksua vastaan suorittamaan vakuutetulle vakuutustapahtuman sattuessa korvauksen, josta on sovittu sopimusta tehtäessä (ks. erityisesti em. asia Taksatorringen, tuomion 39 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

11 Tämän jälkeen yhteisöjen tuomioistuin on lisäksi täsmentänyt, ettei ole välttämätöntä, että suoritus, johon vakuutuksenantaja on sitoutunut vahingon sattuessa, käsittää rahasumman maksamisen, koska suoritus voi myös koostua muun ensivakuutusliikkeen kuin henkivakuutusliikkeen aloittamista ja harjoittamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 24.7.1973 annetun ensimmäisen neuvoston direktiivin 73/239/ETY (EYVL L 228, s. 3), sellaisena kuin se on muutettuna 10.12.1984 annetulla neuvoston direktiivillä 84/641/ETY (EYVL L 339, s. 21; jäljempänä direktiivi 73/239), liitteen mukaisista avustamistoimista joko jonkin rahasumman maksamisena tai luontoissuorituksena. Yhteisöjen tuomioistuin on todennut tämän osalta erityisesti, että ei ole mitään syytä

tulkita käsitettä "vakuutus" eri tavalla sen mukaan, mainitaanko se direktiivissä 73/239 vai kuudennessa direktiivissä (em. asia CPP, tuomion 18 kohta).

12 Tämän osalta voidaan erityisesti todeta, että direktiivin 73/239 1 artiklan 1 kohdan nojalla ensivakuutustoiminnan käsite kattaa saman direktiivin 2 artiklassa tarkoitetun avustamistoiminnan. Viimeksi mainitulla tarkoitetaan avun tarjoamista sellaisille henkilöille, jotka joutuvat vaikeuksiin ollessaan matkalla, poissa kotoaan tai poissa vakituisesta asuinpaikastaan, ja sen tulee perustua sitoumukseen saattaa apu ennalta maksettua vakuutusmaksua vastaan välittömästi edunsaajan ulottuville avustamissopimuksen perusteella, kun tämä henkilö on joutunut vaikeuksiin odottamattoman tapahtuman johdosta. Apu voi muodostua muun muassa luontoissuorituksista myös niitä tarjoavan henkilön oman henkilökunnan ja kaluston avulla. Kuten saman direktiivin 2 artiklan 3 kohdasta käy ilmi, maantieajoneuvoa kohdanneen vahingon tai konevian tapauksessa tällaista apua voi muun muassa olla paikan päällä suoritettava konevikapalvelu tai ajoneuvon kuljettaminen paikkaan, jossa korjaus voidaan suorittaa.

13 Siitä seikasta, että ELPA:lla ei ole vakuutuksenantajan asemaa, on muistutettava, että vaikka kuudennen direktiivin 13 artiklassa tarkoitettuja vapautuksia onkin tulkittava suppeasti, yhteisöjen tuomioistuin on aiemmin todennut, että kyseisen direktiivin 13 artiklan B kohdan a alakohtaan sisältyvä ilmaisu "vakuutustoiminnat" on periaatteessa riittävän laaja sisältämään sellaisen verovelvollisen myöntämän vakuutuksen, joka ei itse ole vakuutuksenantaja mutta joka hankkii ryhmävakuutuksen avulla tällaisen vakuutusturvan asiakkailleen käyttämällä sellaisen vakuutuksenantajan palveluja, joka sitoutuu vastaamaan vakuutetusta riskistä (em. asia CPP, tuomion 22 kohta).

14 Kaikesta edellä selostetusta on pääteltävä, kuten komissio on perustellusti todennut, että tieliikenteessä annettu avustus, jota ELPA:n kaltainen elin sitoutuu toimittamaan jäsenilleen vuosittaista kiinteää jäsenmaksua vastaan tämän elimen kattaman konevian tai vahingon tapahtuessa, kuuluu kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan a alakohdassa tarkoitettujen vakuutustoimintojen käsitteen piiriin, ja se on näin ollen vapautettava arvonlisäverosta.

15 Näin ollen on todettava, että Helleenien tasavalta ei ole noudattanut kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan a alakohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se on säätänyt, että tieliikenteessä konevian sattuessa annettava avustus on arvonlisäveron alaista toimintaa.

Oikeudenkäyntikulut

16 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut Helleenien tasavallan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska Helleenien tasavalta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Helleenien tasavalta ei ole noudattanut jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta – yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste – 17.5.1977 annetun kuudennen

neuvoston direktiivin 77/388/ETY 13 artiklan B kohdan a alakohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se on säätänyt, että tieliikenteessä konevian sattuessa annettava avustus on arvonlisäveron alaista toimintaa.

2) Helleenien tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Allekirjoitukset